

SÈRIE 2**OPCIÓ A**

Vegeu el document "Estructura dels exercicis de llengua catalana i de llengua castellana. Criteris generals d'avaluació", especialment l'apartat "Descompte per faltes [Comprensió i reflexió lingüística]".

1.1.

A) <i>bon natural</i>	<i>tarannà bondadós</i>
B) <i>astorat</i>	<i>espantat</i>
C) <i>a batzegades</i>	<i>sobrades</i>
D) <i>xarones</i>	<i>de mal gust</i>
E) <i>ingrats</i>	<i>desagraïts</i>
F) <i>tostemps</i>	<i>sempre</i>

- 6 respostes correctes - 1 punt
- 5 respostes correctes - 0.75 punts
- 4 respostes correctes - 0.5 punts
- 3 respostes correctes - 0.25 punts
- menys de 3 respostes correctes - 0 punts

1.2.

a) La resposta pot ser simplement: "brogit va de paraules",
o bé: "xerrades difuses, produïdes a batzegades, i tumultuoses, enraonies temeràries, decisions ignorants, bromes xarones i grolleres, brogit va de paraules".

b) Acció de conversar, d'entretenir-se enraonant.

- 2 respostes correctes - 1 punt
- 1 resposta correcta - 0.5 punts
- Si les respostes no són completament correctes, però mostren la capacitat expressiva de l'alumne - 0.25 punts
- Altrament - 0 punts

1.3.

C) *xerrada : conversa*

- Si la resposta és correcta - 1 punt
- Altrament - 0 punts

1.4. Una manera possible d'explicar el significat de la frase és la següent:

Zadig havia après que és millor ser humil, discret i moderat, perquè l'estima d'un mateix, quan és provocada pels altres, pot ser el desencadenant d'un gran trasbals.

- Si la resposta és correcta - 1 punt
- Si el contingut de la resposta només és parcialment acceptable, però reflecteix capacitat expressiva - 0.25 punts
- Altrament - 0 punts

2. La redacció s'ha de valorar d'acord amb el document "Estructura dels exercicis de llengua catalana i de llengua castellana. Criteris generals d'avaluació", vegeu l'apartat "Criteris de valoració de la redacció [Expressió escrita i Comentari crític]".

3.1. (a) L'oració principal té explícitament només un SV "dóna menjar als gossos"; el SN subjecte és omès, tot i que per la morfologia verbal sabem que és la segona persona. (b) El complement directe del nucli verbal "dóna" és un verb nominalitzat "menjar", al qual segueix el complement indirecte "als gossos". (c) Aquesta oració principal és modificada alhora per una oració subordinada temporal, el nucli verbal de la qual és "mengis" (el subjecte només es fa explícit per mitjà de la morfologia verbal) i (d) per una oració subordinada concessiva "mal hagin de mossegar-te" que conté una perífrasi d'obligació. (També es pot admetre si s'afirma que aquesta última oració és coordinada concessiva).

4 afirmacions correctes - 0.75 punts

3 afirmacions correctes - 0.5 punts

2 afirmacions correctes - 0.25 punts

Altrament - 0 punts

b) *mal* és un adverbi; tot i que en el context de la frase també es pot acceptar: conjunció (de la locució conjuntiva *mal que*).

0.25 punts

3.2. Respostes possibles:

A) *amb molt d'enteniment* *entenimentat com era, força assenyat*

B) *amb escarnis* *escarnint, fent burla*

C) *en punxar-la* *quan algú la punxa, si hom la punxa*

D) *sense ira i sense desdeny* *plàcidament i afectuosament, ni irat ni desdenyós*

4 respostes correctes - 1 punt

3 respostes correctes - 0.75 punts

2 respostes correctes - 0.5 punts

1 resposta correcta - 0.25 punts

3.3.

a) "que era un home de mala mena i que creure que el sol voltava a l'entorn de si mateix i que l'any tenia dotze mesos era ser enemic de l'Estat"

b) "creure que el sol voltava a l'entorn de si mateix i que l'any tenia dotze mesos"

2 respostes correctes - 1 punt

1 resposta correcta - 0.5 punts

Altrament - 0 punts

3.4. *Saber* és un verb transitiu. Segons el text admet un complement directe que pot ser una oració subordinada substantiva ("moderar-se les passions", "respectar la feblesa humana"), però també admet un complement preposicional: saber sobre un tema o d'algun tema ("sabia sobre la metafísica el que n'ha estat sabut tostemps").

Si la resposta és completament correcta - 1 punt

Si només s'identifica correctament la classe de verb - 0.25 punts

Si només es descriu parcialment el tipus de contextos sintàctics - 0.25 punts

OPCIÓ B

Vegeu el document “Estructura dels exercicis de llengua catalana i de llengua castellana. Criteris generals d’avaluació”, especialment l’apartat “Descompte per faltes [Comprensió i reflexió lingüística]”.

1.1. (a) El tema del text és l'enaltiment de la paraula, com a font d'inspiració de la creació poètica. (b) Al primer paràgraf l'autor afirma que el poema no neix de cap factor extern. (c) La idea del segon paràgraf és que el mot, qualsevol mot, actua com a força interna causant de la inspiració. (d) Al tercer i al quart, hom afirma que el mot és la força dinamitzadora en la formació del vers, expressió de l'emoció pel ritme. (e) Finalment, quan el poema es compon, la fase d'inspiració decreix.

5 idees ben expressades - 1 punt
4 idees ben expressades - 0.75 punts
3 idees ben expressades - 0.5 punts
2 idees ben expressades - 0.25 punts
Altrament - 0 punts

1.2. Respostes possibles:

A) <i>el comú dels lectors</i>	<i>la gran majoria dels lectors</i>
B) <i>única màgia no deceptiva</i>	<i>únic màgia que no enganya</i>
C) <i>deu ensems de la poesia, de la dansa i de la música - font alhora de ...</i>	
D) <i>és ja en minva</i>	<i>ja disminueix</i>

4 respostes correctes - 1 punt
3 respostes correctes - 0.75 punts
2 respostes correctes - 0.5 punts
1 resposta correcta - 0.25 punts

1.3. Les afirmacions que són certes, referides al text, són la b) i la c).

Si la resposta és completament correcta - 1 punt
Si la resposta només és parcialment correcta - 0.5 punts
Altrament - 0 punts

1.4.

a) *en realitat* introdueix un aclariment del que s'ha dit anteriorment
car introdueix la raó o causa d'allò que s'ha dit anteriorment

b) *en realitat - de fet, efectivament*
car - ja que, perquè

4 respostes correctes - 1 punt
3 respostes correctes - 0.75 punts
2 respostes correctes - 0.5 punts
1 resposta correcta - 0.25 punts

2. La redacció s’ha de valorar d’acord amb el document “Estructura dels exercicis de llengua catalana i de llengua castellana. Criteris generals d’avaluació”, vegeu l’apartat “Criteris de valoració de la redacció [Expressió escrita i Comentari crític]”.

3.1.

- a) "El que neix -el poema- no neix pas del que existeix, del real o del passional"
b) subjecte

c) "neix". Al text aquest verb s'usa amb un complement de règim preposicional: *néixer d'alguna cosa*; per tant, és un verb de règim.

Si la resposta és completament correcta - 1 punt

Tanmateix, si la resposta és parcial, serà avaluada de la següent manera:

- a) 0.25 punts
b) 0.25 punts
c) 0.5 punts

3.2.

a) incisos: "el poema", "doncs", "bellesa del crepuscle, nit estelada, glòria o malastre de l'amor, afany d'un ideal de justícia o de la mort", "tots ells sentiments i espectacles dels quals es podrà guarnir", "primer relleu *del que vol ésser*"

b) guionets, dos punts, comes

c) *sinó* es correlaciona amb l'adverbi negatiu *no*

Si la resposta és completament correcta - 1 punt

Tanmateix, si la resposta és parcial, serà avaluada de la següent manera:

- a) 0.5 punts
b) 0.25 punts
c) 0.25 punts

3.3.

a) *la intrusa* - la paraula que fonamenta la nostra inspiració

b) *aquesta primera fase de la creació* - la fase d'inspiració d'un vers a partir d'un mot

c) SV; pronom de tercera persona femení singular de complement directe + verb

Si la resposta és completament correcta - 1 punt

Tanmateix, si la resposta és parcial, serà avaluada de la manera següent:

- a) 0.25 punts
b) 0.5 punts
c) 0.25 punts

3.4. Una reformulació possible és:

La font de creació no és, així doncs, altra cosa que el poema que un mot formà com per art de màgia.

Qualsevol variant semblant, fins i tot amb algun canvi acceptable en la puntuació, constitueix una resposta correcta.

Si la reformulació és completa - 1 punt

Si la resposta conté 4 substitucions apropiades - 0.5 punts

Altrament - 0 punts

SÈRIE 5

OPCIÓ A

Vegeu el document “Estructura dels exercicis de llengua catalana i de llengua castellana. Criteris generals d’avaluació”, especialment l’apartat “Descompte per faltes [Comprensió i reflexió lingüística]”.

1.1. Els conceptes que millor representen les idees bàsiques del text són:

- canvi: els equilibris socials evolucionen i es produeixen canvis en l’estructura familiar
- falta d’estructures col·lectives, de memòria comuna, de tradició, de cohesió social
- facilitat de penetració de mecanismes de comunicació
- revisió de referents

Si s’expressen correctament les 4 idees principals - 1 punt

Si s’expressen correctament 3 idees - 0.75 punts

Si s’expressen correctament 2 idees - 0.5 punts

Si s’expressa correctament 1 idea - 0.25 punts

Altrament - 0 punts

- 1.2.
a) memòria comuna	- 4) referents col·lectius
b) cohesió social	- 3) unió entre els individus
c) nous mecanismes de comunicació	- 1) possibilitats tecnològiques innovadores
d) mitologia	- 2) conjunt de faules

4 parelles correctes - 1 punt

3 parelles correctes - 0.75 punts

2 parelles correctes - 0.5 punts

1 parella correcta - 0.25 punts

1.3.

primer buit: *substitució* - 0.5 punts

segon buit: *arrelada* - 0.5 punts

1.4. L’afirmació correcta és a). Justificació: Lídia en la seva intervenció comenta que la tecnologia moderna, la fotografia i el cinema, propicien la mitologia particular.

Si la resposta i la justificació són correctes - 1 punt

Si només es dóna la resposta a), sense justificació - 0.25 punts

Si es dóna una resposta inadequada, però la justificació és explicada d’una manera coherent - 0.25 punts

Altrament - 0 punts

2. La redacció s’ha de valorar d’acord amb el document “Estructura dels exercicis de llengua catalana i de llengua castellana. Criteris generals d’avaluació”, vegeu l’apartat “Criteris de valoració de la redacció [Expressió escrita i Comentari crític]”.

3.1.

- a) pronoms personals: “els pren”
“els en proporciona”
“els resulta”

Si la resposta és correcta - 0.25 punts

- b) els - en els tres exemples el seu antecedent és *ad sensum*: “els membres / els components / els integrants / les persones de la societat postprogressista” - 0.5 punts
en - el seu antecedent és “temps” - 0.25 punts

3.2.

- a) En les dues oracions la funció sintàctica del constituent subratllat és la de subjecte.

Si la resposta és correcta - 0.25 punts

b)

En català el subjecte sol precedir el verb, tanmateix en oracions passives reflexives, com és el cas de la segona oració, el sintagma nominal també pot aparèixer en posició postverbal, atès que es pot interpretar que algú ha desplaçat les activitats.

També s'ha de considerar correcta una resposta fonamentada en l'estructura informativa de l'oració. A la primera oració el tema de què parlem és: "els equilibris socials", respecte al qual es dóna una informació suposadament nova: "evolucionen". A la segona oració hom interpreta que allò de què parlem és de canvis i allò nou que s'enuncia és: "s'han desplaçat les activitats".

Si la resposta i la justificació són correctes - 0.75 punts

Si només es dóna l'ordre alternatiu, sense cap explicació - 0.25 punts

Si l'explicació és inadequada, però la formulació és coherent - 0.25 punts

Altrament - 0 punts

3.3.

- a) pronoms relatius. També s'ha de considerar correcta la resposta que digui que en la segona i en la tercera expressions hi ha: article + pronom relatiu

Si la resposta és correcta - 0.25 punts

- b) Una possible resposta és:

“en què / en la qual tot allò que feia qui / el qui / aquell qui no treballava a fora”

Una alternativa:

"en la qual les activitats que feien les persones que no treballaven fora"

3 respostes correctes - 0.75 punts

2 respostes correctes - 0.5 punts

1 resposta correcta - 0.25 punts

3.4.

- a) registre col·loquial

- b) “Tot això de què es parla tant”;

- c) canvis necessaris: el pronom relatiu ha de ser un pronom fort, perquè és complement del verb *parlar de*; el pronom feble s'ha d'eliminar, atès que el verb té un sol complement

Si la resposta a la pregunta a) és correcta - 0.25 punts
Si la resposta a la pregunta b) és correcta - 0.25 punts
Si la resposta a la pregunta c) és correcta - 0.5 punts

OPCIÓ B

Vegeu el document “Estructura dels exercicis de llengua catalana i de llengua castellana. Criteris generals d’avaluació”, especialment l’apartat “Descompte per faltes [Comprensió i reflexió lingüística]”.

1.1. Les idees que han de quedar reflectides en el resum són:

(a) Existeixen una sèrie de paral·lelismes entre el llenguatge i la biologia. (b) Primer, la qüestió de la gènesi és oberta en ambdós casos. (c) Segon, llenguatge i espècies biològiques canvien. (d) Tercer, en ambdós àmbits l’existència de variació és la motivació per al canvi.

4 idees ben expressades - 1 punt
3 idees ben expressades - 0.75 punts
2 idees ben expressades - 0.5 punts
1 idea ben expressada - 0.25 punts

1.2.

A) *inviabile* - *impossible*
B) *gratuït* - *injustificat*
C) *incògnita* - *desconeguda*
D) *propagant-se* - *estenenent-se*
E) *monolítiques* - *uniformes*
F) *paràmetres* - *factors*

6 parelles correctes - 1 punt
5 parelles correctes - 0.75 punts
4 parelles correctes - 0.5 punts
3 parelles correctes - 0.25 punts
menys de 3 parelles - 0 punts

1.3. L’única afirmació que es fa al text és la b); al final del segon paràgraf - 1 punt

Si només s’identifica l’afirmació, sense la localització - 0.5 punts

Altrament - 0 punts

1.4.

a) Perquè les dades de què hom disposa no permeten inferir cap conclusió a favor de la monogènesi o la multigènesi lingüística.

b) Quan les diferències entre una llengua i una altra són prou importants.

2 respostes correctes - 1 punt
1 resposta correcta - 0.5 punts
Altrament - 0 punts

2. La redacció s’ha de valorar d’acord amb el document “Estructura dels exercicis de llengua catalana i de llengua castellana. Criteris generals d’avaluació”, vegeu l’apartat “Criteris de valoració de la redacció [Expressió escrita i Comentari crític]”.

3.1.

- oració subordinada temporal: “fins a arribar a poder demostrar la monogènesi”
- oració subordinada substantiva: “que hom pot reconstruir el mot primigeni per a *dit, tik*”
- oració subordinada de relatiu: “del qual tots els mots que volen dir *dit* han evolucionat”
- oració coordinada adversativa: “però sí que cal recomanar una dosi generosa de precaució”

4 respostes correctes - 1 punt

3 respostes correctes - 0.75 punts

2 respostes correctes - 0.5 punts

1 resposta correcta - 0.25 punts

3.2.

a) Oració principal: “dir que hom pot reconstruir el mot primigeni per a *dit, tik*, és increïblement arriscat i gratuït”

Verb: “és”

Subjecte: “dir que hom pot reconstruir el mot primigeni per a *dit, tik*”

0.5 punts

b) Possibilitat 1: “Clarament, com alguns lingüistes han fet, dir que ...”

Possibilitat 2: “Clarament, dir que, com alguns lingüistes han fet, hom pot ...”

Possibilitat 3: “ Clarament, dir que hom pot reconstruir el mot primigeni per a *dit, tik*, del qual tots els mots que volen dir *dit* han evolucionat, com alguns lingüistes han fet, és increïblement ...”

Qualsevol d'aquestes possibilitats és una resposta correcta - 0.5 punts

3.3.

a) re+constru(c)+ció també és una resposta correcta: re+construc+ció

però s'ha de considerar incorrecta: re+constru+c+ció

paral·lel+isme

multi+gènesi

3 respostes correctes - 0.5 punts

2 respostes correctes - 0.25 punts

Altrament - 0 punts

b) derivació per prefixació i per sufixació; en cap cas no hi ha la unió de dos lexemes- 0.5 punts

3.4.

a) L'oració complexa es compon d'una oració principal impersonal: "encara falta un bon tros", modificada per una oració subordinada condicional: "si hom acaba acceptant aquesta dotzena de superfamílies" (introduïda per un connector discursiu) i per una oració subordinada temporal: "fins a arribar a poder demostrar la monogènesi".

3 respostes correctes - 0.5 punts

2 respostes correctes - 0.25 punts

Altrament - 0 punts

b) Registre col·loquial.

Respostes admissibles: "falta força temps", "som lluny de".

2 respostes correctes - 0.5 punts

1 resposta correcta - 0.25 punts